

Πανηγυρίζει χωρίς την παρουσία πιστών η Παναγία “Κατακεκρυμμένη ή Πορτοκαλούσα”

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Αργολίδος

Σήμερα Σάββατο 21 Νοεμβρίου 2020, εορτή των Ειδοδίων της Θεοτόκου εορτάζει το Μητροπολιτικό Παρεκκλήσιο της Παναγίας Κατακεκρυμμένης ή Πορτοκαλούσας στην πόλη του Άργους στην Αργολίδα. Εφέτος την παραμονή της εορτής Παρασκευή 20 Νοεμβρίου εψάλει ο Εσπερινός και το πρωί του Σαββάτου η Θεία Λειτουργία, κεκλεισμένων των θυρών λόγω των μέτρων αποφυγής διάδοσης του κορωνϊού.

Στην Βορειοδυτική πλευρά του ορεινού όγκου της Λάρισας που υψώνεται στα δυτικά της πόλεως του Άργους βρίσκεται το παμπάλαιο μοναστήρι της Παναγίας της Κατακεκρυμμένης ή Πορτοκαλούσας.

Ονομάζεται Κατακεκρυμμένη εξ' αιτίας της παλαιάς εικόνας της Παναγίας που βρέθηκε κατά την προφορική παράδοση στη σπηλιά ακριβώς κάτω από το ναό,

χώρος, ο οποίος μέχρι σήμερα καλείται «Εύρεση». Σύμφωνα με την παράδοση, μια ισχυρή λάμψη μέσα στη νύχτα οδήγησε τους χριστιανούς στη σπηλιά ή κάποιος ευσεβής χριστιανός, ύστερα από σχετικό όνειρο, οδήγησε κληρικούς και λαϊκούς στο ίδιο σημείο, όπου βρήκαν την εικόνα και αποφάσισαν στη συνέχεια να κτίσουν εκκλησία.

Επίσης ονομάζεται και Πορτοκαλούσα λόγω ενός παλαιού εθίμου, κατά το οποίο οι Αργείοι έριχναν πορτοκάλια στα νεόνυμφα ζευγάρια που επισκέπτονταν τη μονή κατά την πανήγυρη της στα Εισόδια της Θεοτόκου (21 Νοεμβρίου).

Στο μοναστήρι φυλάσσεται ως κόρη οφθαλμού η θαυματουργή εικόνα της Παναγίας. Η εικόνα βρίσκεται μέσα σε ξυλόγλυπτο κουβούκλιο και αποτελεί ένα έργο τέχνης ιδιαίτερης καλλιτεχνικής αξίας. Η όλη «κατασκευή» είναι εντυπωσιακή, διότι πρόκειται για μια «δίφυλλη» δημιουργία. Στο αριστερό φύλλο εικονίζεται η Παναγία Γλυκοφιλούσα, η οποία σαν τρυφερή και στοργική μάνα σκύβει στο παιδί της με αγάπη. Το δεξιό φύλλο φέρει την ίδια επικάλυψη και επάνω ψηλά την επιγραφή «Αγίου Δημητρίου του Νέου» και σε δεύτερο επίπεδο (στο βάθος) δύο ανάγλυφες μορφές. Το ανάγλυφο αυτό είναι «αρνητικό» όπως τα καλούπια δηλαδή των γλυπτών. Οι δύο μορφές δεν διακρίνονται καθαρά, γιατί υπάρχει στο μέσο του φύλλου ένας σταυρός, προφανώς μεταγενέστερη προσθήκη. Πιθανότατα και με βάση την επιγραφή, η μία ανάγλυφη μορφή παριστάνει το Νεομάρτυρα Δημήτριο από το χωριό Λιγουδίτσα Τριφυλλίας, ο οποίος αποκεφαλίστηκε από τους Τούρκους στην Τρίπολη το 1803 μ.Χ. και του οποίου η μνήμη εορτάζεται στις 14 Απριλίου.

Η άλλη μορφή παριστά πιθανότατα τον Οσιομάρτυρα Παύλο, ο οποίος καταγόταν από το Σοπωτό Καλαβρύτων και μαρτύρησε επίσης στην Τρίπολη το 1818 μ.Χ. και του οποίου η μνήμη εορτάζεται στις 22 Μαΐου. Στην ιστορική μονή δίδαξε ο περίφημος Αγάπιος Λεονάδρος, ιδρυτής της σχολής της Δημητσάνας, έχοντας ανάμεσα σε άλλους μαθητή του τον Παλαιών Πατρών Γερμανό (που χειροτονήθηκε διάκονος στη Μονή από το θείο του, επίσκοπο Άργους, Ιάκωβο. Τα σημαντικότερα από τα σωζόμενα ιερά κειμήλια της μονής είναι ένα Ευαγγέλιο έκδοσης Βενετίας (1776) και δύο εικόνες, μία των Εισοδίων της Θεοτόκου (1705) και άλλη μία, της Παναγίας Γλυκοφιλούσας.

Η εικόνα των Εισοδίων της Θεοτόκου μετά από συντήρηση της αποκαλύφθηκαν τα χαράγματα που φέρει στα πρόσωπα από τα μαχαίρια των Τούρκων.

